

ПІДГОТОВКА ТРЕНЕРІВ ЗІ СПОРТИВНИХ ТАНЦІВ В СИСТЕМІ ОСВІТИ: СУЧАСНІСТЬ

Петров Денис

Українська Рада Спортивного Танцю, Харків

Анотація. У статті проведено аналіз закладів освіти що на сьогодні провадять підготовку тренерів зі спортивних танців в Україні. Представлена систематизована інформація про сучасний освітній процес при підготовці тренерів зі спортивних танців. Мета - на основі аналізу тенденцій розвитку галузі визначити доцільність покращення системи підготовки спеціалістів зі спортивних танців у зв'язку з сучасними викликами та змінами на ринку праці.

Ключові слова: спортивні танці, спортивна освіта, система освіти, інноваційні технології.

Вступ. Спортивні танці – молодий і сучасний вид спорту. Дослідження в цьому напрямку актуальні і корисні на сучасному етапі підготовки висококваліфікованих тренерів, спеціалістів в цій галузі. На сьогодні не так вже й багато закладів вищої освіти України та світу провадять підготовку тренерів цього профілю. Професія тренера зі спортивного танцю має велику популярність в нашій країні та за її межами. Тож постійна досконалість системи підготовки тренерів з цього виду спорту у закладах вищої освіти, є необхідною.

Спортивний танець – особлива форма танцювального мистецтва, що активно розвивається та в своєму генезі й розвитку, з одного боку, безсумнівно, є хореографічне мистецтво, а з іншого – результат своєрідного синтезу мистецтва і спорту [2, с. 14].

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дослідження тісно пов'язані зі стандартом вищої освіти України за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт» для першого (бакалаврського)

рівня вищої освіти. Затвердженого наказом № 567 Міністерства освіти і науки України від 24.04.2019 року.

Мета дослідження: виявити особливості спортивної освіти спеціальності 017 «фізична культура і спорт», спеціальності: «тренерська діяльність з обраного виду спорту», спеціалізації: «спортивні танці». Охарактеризувати перспективні напрями оптимізації навчального процесу в контексті професійної підготовки тренера зі спортивних танців.

Завдання дослідження:

1. Визначити заклади вищої освіти, що провадять підготовку тренерів зі спортивних танців.

2. Дослідити освітній процес підготовки тренерів з виду спорту «спортивні танці» в українських закладах вищої освіти.

Матеріал і методи дослідження. Застосовано метод теоретичного аналізу, метод системного аналізу для виявлення мети, завдання, змісту, обсягу та раціональних методів навчання сучасної спортивної освіти. Методологічний аналіз провідних педагогічних напрямів викладання спортивного танцю в системі освіти.

Результати дослідження та їх обговорення. Системний теоретичний аналіз, власний досвід та особисті спостереження за системою підготовки тренерів зі спортивних танців, вивчення стандарту вищої освіти за цією спеціальністю, дали змогу виявити найбільш актуальні професійні компетентності для здобувачів освіти.

Серед першочергових компетентностей сучасного тренера зі спортивних танців можна виділити наступні: здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості, здатність проводити тренування та супроводження участі спортсменів у змаганнях, здатність застосовувати знання про будову та функціонування організму людини, проводити біохімічний аналіз рухових дій людини, безперервний професійний розвиток [1 с. 7-8]. Знати та вміти застосовувати теорію і методіку викладання європейської і латиноамериканської програми спортивних танців, мати професійні практичні

здібності для демонстрації обох програм танців, мати уявлення про суддівство, організацію і проведення змагань зі спортивних танців.

В ході дослідження був проведений аналіз навчальних закладів вищої освіти, які провадять підготовку тренерів зі спортивних танців. На травень 2022 року таких закладів вищої освіти в Україні – 3 і розташовані у Харкові, Києві та Тернополі (Табл. 1). Отже, розглянемо детальніше.

Таблиця 1

Заклади вищої освіти України, що провадять підготовку тренерів зі спортивних танців

Заклад освіти	Спеціальність Спеціалізація	Кваліфікація	Терміни та форми навчання
Харківська державна академія фізичної культури	017 Фізична культура і спорт «Тренерська діяльність в обраному виді спорту»	Тренер в обраному виді спорту (спортивні танці)	Денна форма 3 р. 10 міс. Заочна 3 р. 10 міс.
Національний університет фізичного виховання і спорту України	017 Фізична культура і спорт «Тренерська діяльність в обраному виді спорту»	Бакалавр фізичної культури і спорту, тренер зі спортивних танців	Денна форма 3 р. 10 міс. Заочна 4 р. 10 міс.
Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка	014.11 Середня освіта (Фізична культура)	Бакалавр освіти (Фізична культура), учитель фізичної культури, тренер зі спортивних танців	Денна форма 3 р. 10 міс. Заочна форма 3 р. 10 міс.

Предметом теорії викладання спортивної підготовки у спортивних танцях є різноманітні знання в області спорту як багатофункціонального явища для впровадження в процес підготовки спортсменів і проведення спортивних змагань [3, с. 17].

Дисципліни які покладені в основу підготовки майбутніх тренерів спортивних танців покликані навчити правильно методично та технічно викладати та виконувати європейську та латиноамериканську програму

спортивного танцю, а також оволодіти сучасними прийомами щодо методики тренування в даному виді спорту та мати професійний підхід підготовки спортсменів для участі у змаганнях з виду спорту.

Дослідивши освітні програми закладів вищої освіти, можна стверджувати що програми курсів складені з урахування законодавчих актів та практичної діяльності тренерів-спеціалістів світового рівня, що працюють в Україні. Розглянемо навчальні дисципліни, які спрямовані саме на підготовку тренерів спортивних танців (Табл. 2).

Таблиця 2

Перелік навчальних дисциплін курсів закладів вищої освіти при підготовці тренерів спортивних танців

Заклад освіти	Перелік дисциплін вузького профілю «спортивні танці»
Харківська державна академія фізичної культури	<ol style="list-style-type: none">1. Теорія та методика обраного виду спорту (спортивні танці);2. Підвищення спортивної майстерності в обраному виді спорту (спортивні танці);3. Підготовка суддів з виду спорту (спортивні танці);4. Спортивні танці
Національний університет фізичного виховання і спорту України	<ol style="list-style-type: none">1. Теорія та методика тренерської діяльності в обраному виді спорту (спортивні танці);2. Практикум зі спортивного танцю3. Практикум зі спортивного вдосконалення в обраному виді спорту (спортивні танці)4. Практикум зі спортивної майстерності в обраному виді спорту (спортивні танці)5. Практикум з тренерської діяльності в обраному виді спорту (спортивні танці)

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка	<ol style="list-style-type: none">1. Теорія і методика обраного виду спорту (спортивні танці);2. Система спортивної підготовки в обраному виді спорту (спортивні танці)3. Спортивні танці4. Підготовка суддів з спортивних танців5. Хореографія для спортивних танців
---	---

Висновки.

Отримані результати свідчать про те, що освітній процес з підготовки тренерів зі спортивних танців провадиться в трьох закладах освіти та в межах двох спеціалізацій: 017 «Фізична культура і спорт» та 014.11 «Середня освіта (Фізична культура)», дисципліни що вивчаються у закладах вищої освіти у вузько направленому профілі «спортивні танці» відповідають сучасним вимогам та націлені на розвиток професійних здібностей майбутнього тренера зі спортивних танців.

Перспективами подальших досліджень в цьому напрямку є, непереривний розвиток освіти та постійне вдосконалення теоретичних і практичних знань та навичок тренерів впродовж своєї професійної діяльності та постійне вдосконалення освітніх та робочих програм закладів освіти.

Список використаної літератури

1. ГСВО МОНУ. Стандарт вищої освіти. Перший (бакалаврський рівень) вищої освіти. Ступінь бакалавр. Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність: 017 Фізична культура і спорт. Вид. офіц. К., 2019. 13 с.

2. Лисенко А. О., Горбенко О. В. Спортивні танці (європейська програма): навч. посіб. Харків: ФОП Бровін О. В., 2020. 344 с.

3. Лисенко А. О., Горбенко О. В. Спортивні танці (латиноамериканська програма): навч. посіб. Харків: ФОП Бровін О. В., 2021. 442 с.

4. Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Фізична культура і спортивні танці)». ТНПУ ім. В. Гнатюка [Електронний документ]. Режим доступу - <http://surl.li/capwh>

5. Освітньо-професійна програма «Тренерська діяльність в обраному виді спорту» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 017 Фізична культура і спорт. НУФВСУ [Електронний документ]. Режим доступу - <http://surl.li/capwl>

6. Освітньо-професійна програма «Тренерська діяльність в обраному виді спорту» Першого рівня вищої освіти, 017 Фізична культура і спорт. ХДАФК [Електронний документ]. Режим доступу - <http://surl.li/capwn>